

II. mezinárodní setkání zástupců Českých škol bez hranic v Evropě a ve světě

Přehled zahraničních ČŠBH
(abecedně)

BERLÍN

Název školy: MATERÍDOUŠKA – ČESKÁ ŠKOLA BEZ HRANIC BERLÍN

Název provozovatele/záštita: pod záštitou česko – německého neziskového spolku ProArteVivendi e.V., velvyslanectví ČR a Českého centra v Berlíně

Registrace: -

Kontakt: Kulmer Straße 12, D – 10783 Berlin

T: 0049 – 30 – 62 98 51 02

E: scholze@materidouska.de

W: www.materidouska.de

Vedoucí osoba: Dipl.- Ing. FH Alice Scholze

Počet žáků podle věkových kategorií:

Rok	Věková kategorie	Počet žáků	Počet žáků skládajících rozdílové zkoušky	Celkem žáků
2009/2010	18 měs. - 6 let	20	2	42
	6 – 15 let: předškolní	3		
	1. a 2. tř.	5		
	od 3 tř.	7		
	dospělí rodinní příslušníci	7		

Výukový program:

- Pravidelná výuka: 1 x týdně úterý od 15:30 do 18:00 hodin: 18 měs. - 4 roky
1 x měsíčně neděle od 10:00 do 12:35 hodin - předškoláci (5 - 6 let)
- 1. a 2. třída (5 - 8 let)
- od 3. třídy (8 – 13 let)
- dospělí němečtí rodinní příslušníci
- Nepravidelné (nadstavbové) projekty: Společná návštěva českojazyčných kulturních akcí (divadlo, výstavy apod.), soutěže a ankety, knihovna, konzultační hodiny, burza kontaktů a zkušeností, burza česky hovořících babysiterek, němčina pro Čechy, Český piknik, Mikulášská besídka

Učitelé:

- 3 s VŠ vzděláním (Pedagogika, zvláštní pedagogika, architektura)
- studentky předškolní pedagogiky a pedagogiky pro 1. stupeň

Financování:

- příspěvky rodičů
- finanční podpora z krajského fondu

Spolupráce:

- České centrum Berlín
- Velvyslanectví ČR v Berlíně

BRUSEL

Název školy: ČESKÁ ŠKOLA BEZ HRANIC BRUSEL

Název provozovatele/záštita: Krajský spolek Beseda
Ambasáda ČR – Vladimír Müller

Registrace: občanské sdružení

Kontakt: Anita Vanesse-Březinová, Rode Kruisstraat15, 2830 Willebroek
anitabrezinova_int@msn.com
<http://csbh.webnode.cz/>

Vedoucí osoba: Anita Březinová

Počet žáků podle věkových kategorií:

Rok	Věková kategorie	Počet žáků	Počet žáků skládajících rozdílové zkoušky	Celkem žáků
2009/2010	18 měs. – 3 roky	8		38
	3 - 4 roky	20	0	
	5 - 7 let	10		

Výukový program:

- Pravidelná výuka: 1x týdně kromě školních prázdnin (neděle, 1 hodina pro všechny věkové kategorie)
- Nadstavbové projekty: pod Besedou – dětský den, divadelní představení, besídky, karneval, Mikuláš

Učitelé:

- 4 s VŠ vzděláním (Pedagogická fakulta - učitelství pro 1. stupeň ZŠ, Pedagogická fakulta - Učitelství pro mateřské školy, FF UK – rusistika, VŠ ekonomická)

Financování:

- ČUZU
- MZV
- příspěvky rodičů

Spolupráce:

- České centrum Brusel

CURYCH

Název školy: HEZKY ČESKY, ČESKÁ ŠKOLA BEZ HRANIC WALLISELLEN, CURYCH

Název provozovatele/záštita: pod záštitou spolku Sokol

Registrace: -

Kontakt: Mgr. Jana Vaňková
E: jana.vankova@csbh.cz
W: www.sokol.ch

Vedoucí osoba: Mgr. Jana Vaňková

Počet žáků podle věkových kategorií:

Rok	Věková kategorie	Počet žáků	Počet žáků skládajících rozdílové zkoušky	Celkem žáků
2009/2010	18 měs. - 3 roky	8	3	32
	3 – 6 let	16		
	6 – 15 let	8		

Výukový program:

- Pravidelná výuka: 2 x měsíčně - nejmladší věková skupina
2 x měsíčně - děti předškolního věku
1 x týdně sobota dopoledne na 120 min. - žáci 1. třídy
1 x týdně pátek odpoledne na 120 min. - žáci 3. třídy

Učitelé:

- 1 s VŠ vzděláním (ČJ)

Spolupráce:

- Sokolská župa švýcarská

Financování:

- podpora MZV
- finanční příspěvek rodičů
- Sokolská župa švýcarská – podpora nadstavbových projektů

LONDÝN

Název školy: ČESKÁ ŠKOLA BEZ HRANIC, LONDÝN/ CZECH SCHOOL WITHOUT BORDERS, LONDON

Název provozovatele/záštita: -

Registrace: Charita

Kontakt: 13 Harley Street, London, W1G 9QG, UK
E: kidsartclub@email.cz
W: www.kidsartclub.org.uk

Vedoucí osoba: MgA Zuzana Jungmanová

Počet žáků podle věkových kategorií:

Rok	Věková kategorie	Počet žáků	Počet žáků skládajících rozdílové zkoušky	Celkem žáků
2009/2010	18 měs. - 3 roky	14	14	53
	3 – 6 let	25		
	6 – 15 let 1. třída 2. třída	10 4		

N.B. Podle odhadů žije v Británii asi **50.000 českých občanů**. Každý rok je na konzulátě hlášeno asi **500** narozených dětí s českým občanstvím. Konzulka předpokládá, že se může jednat odhadem o **2 až 5000 českých rodin žijících v UK**.

Výukový program:

- Pravidelná výuka: 1 x týdně sobota pro všechny věkové kategorie
- Nepravidelné (nadstavbové) projekty: Výstavy a projekty zpracovávají vždy všechny věkové skupiny v rámci sobotních hodin. Živá muzea a výlety probíhají v době prázdnin pro děti, které zůstávají v Londýně

Učitelé:

- 3 učitelé s VŠ vzděláním
- 4 dobrovolníci

Financování:

- roční příspěvek od MZV
- finanční podpora od ČSÚZ v Praze

Spolupráce:

- České centrum Londýn

MNICHOV

Název školy: ČESKÁ ŠKOLA BEZ HRANIC

Název provozovatele/záštita: Česká škola bez hranic - Tschechische Schule ohne Grenzen e.V.

Registrace: občanské sdružení

Kontakt: Mgr. Radka Bubová
E: Radka.bubova@gmx.net

Vedoucí osoba: Mgr. Radka Bubová

Počet žáků podle věkových kategorií 2009/2010:

Rok	Věková kategorie	Počet žáků	Počet žáků skládajících rozdílové zkoušky	Celkem žáků
2009/2010	18 měs. - 6 let	25	10	39
	6 – 15 let 1. třída	9		
	2. třída	3		
	3. třída	2		

Výukový program:

- Pravidelná výuka: 1 x týdně, středa od 16 - 17 hod. - předškolní děti
2 x měsíčně, sobota od 10 - 13:30 hod. - školní děti
- Nepravidelné (nadstavbové projekty): kulturní doprovodné akce - divadelní představení Buchty a loutky (Praha), besídka žáků, karneval, Mikulášská nadílka, školní výlet

Učitelé:

- 3 s VŠ vzděláním (bohemistika, slavistika, učitelství pro 2.a 3.st., ČJ – NJ)

Financování:

- šk.rok 2009/10 finanční náklady hradí rodiče
- od šk.roku 2010/11 peněžní dar MZV
- mimořádný dar program podpory Českého kulturního dědictví v zahraničí

Spolupráce:

- České centrum Mnichov
- Generální konzulát ČR v Mnichově

PAŘÍŽ

Název školy: ČESKÁ ŠKOLA BEZ HRANIC

Název provozovatele/záštita:

Registrace: neziskové občanské sdružení

Kontakt: Association Entract en France
18, rue Bonaparte
75 006 Paříž
T: +33 1 44 32 02 24 / 1 33 1 53 73 00 22
W: www.csbh.cz
E: csbh@csbh.cz, lucie.slavikova@csbh.cz

Vedoucí osoba: MUDr Lucie Slavíková - Boucher

Počet žáků podle věkových kategorií:

Rok	Věková kategorie	Počet žáků	Počet žáků skládajících rozdílové zkoušky	Celkem žáků
2009/2010	18 měs. – 3 roky	10	17	54
	3 - 6 let	22		
	6 – 15 let	22 *		
	1. třída	5		
	2. třída	5		
	3 třída	5		
	4. třída	1		
	5. třída	2		
	6. třída	2		
7. třída	1			
8. třída	1			

* nárůst o 55% oproti šk. roku 2008/2009

Výukový program:

- Pravidelná výuka: 1 x týdně
  - 18 měsíců – 3 roky 1 hodina (N.B. 1 hodina = 60 minut)
  - 3 – 6 let 2 hodina
  - 6 – 15 let 4 hodiny
- Nepravidelné (nadstavbové) projekty: Živá muzea – muzejní animace v češtině, pěvecký sbor, setkání s autory dětských knih a knih pro mládež, setkání s výtvarníky a ilustrátory, krátkodobé příměstské tábory během kratších školních prázdnin, letní tábory

Kvalifikovaní učitelé:

- střídavě 7, z nichž 2 dokončující studia, ostatní ukončené VŠ vzdělání (pedagogická nebo filozofická fakulta / čeština, pedagogika, slovenština, dějepis, zeměpis, v kombinaci s francouzštinou nebo němčinou)

Financování:

- grant MZV ČR určený krajským spolkům, příspěvky rodičů (vedení školy a učitelé pracují zdarma)

Spolupráce:

- Ambasáda ČR a České centrum – poskytnutí kancelářských a výukových prostor
- České centrum - propagace činnosti, společné kulturní projekty; ČŠBH Paříž podporuje knihovnu ČČ
- Ostatní pobočky ČŠBH – společné projekty, výměna zkušeností, společné vzdělávání učitelů

Partneři ČŠBH

DRÁŽĎANY

Název školy: SCHOLA LUDUS – TSCHJECHISCH-DEUTSCH-SLOWAKISCHER BILDUNGSVEREIN E.V./
ČESKO-NĚMECKO-SLOVENSKÝ VZDĚLÁVACÍ SPOLEK

Název provozovatele/záštita:

Registrace: občanské sdružení

Kontakt: Schola ludus – Tschechisch-deutsch-slowakischer Bildungsverein e.V.
Česko-německo-slovenský vzdělávací spolek
Tauscherstr. 10
D-01277 Dresden
E: Schola-ludus@gmx.net
W: www.scholaludus.org (stránky jsou ve výstavbě)

Vedoucí osoba: Šárka Atzenbeck M.A. (bohemistka, germanistka)
E: atzenbeck.dresden@t-online.de

Počet žáků podle věkových kategorií:

Rok	Věková kategorie	Počet žáků	Počet žáků skládajících rozdílové zkoušky	Celkem žáků
2009/2010	18 měs. – 3 roky	11	0	32
	3 – 6 let	13		
	6 – 15 let 1.-2. třída 3.-6. třída	4 4		

Výukový program:

- Pravidelná výuka: 1x týdně kromě školních prázdnin, středa 16-18 hod. (pro všechny věkové kategorie)
- Nepravidelné (nadstavbové) projekty: výlety do ČR, návštěvy divadla (např. ND v Praze, loutkové divadlo), 1x ročně společný víkend všech rodin v ČR, Mikuláš, vánoční besídka, Velikonoce, návštěva muzeí (i drážďanských – prohlídky v češtině), prezentace činnosti spolku na veřejnosti, přednášky o bilingvistice, pravidelné kulturní a vzdělávací akce: „Český salon“, „Kultura v dialogu“, „Vícejazyčnost jako šance“

Učitelé:

- 2 s VŠ vzděláním (slavistika)

Financování:

- členské příspěvky, dary, MZV-OKKP, Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí

Spolupráce:

- Generální konzulát ČR

KODAŇ

Název školy: ČESKÁ ŠKOLA BEZ HRANIC

Název organizace, která školu provozuje: Spolek „vkodani.cz“

Registrace: -

Kontakt: Mgr. Ilona Skočková
www.vkodani.cz

Vedoucí osoba: Mgr. Ilona Skočková

Počet žáků podle věkových kategorií 2009/2010:

Rok	Věková kategorie	Počet žáků	Počet žáků skládajících rozdílové zkoušky	Celkem žáků
2009/2010	18 měs. – 3 roky	13	0	35
	3 – 6 let	11		
	6 – 15 let	9		

Výukový program:

- Pravidelná výuka: 1 x měsíčně neděle – 10.00 – mladší věková skupina,
11.00 – starší věková skupina
- Nepravidelné (nadstavbové projekty): doprovodné akce jednou měsíčně (Pohádkový les, Za pokladem, promítání pro děti, divadlo...)

Kvalifikovaní učitelé:

- 1 s VŠ vzděláním (logopedie)

Financování:

- finanční náklady hradí rodiče

Spolupráce:

- Česko-dánský spolek se sídlem v Kodani

SYDNEY

Název školy: ČESKÁ ŠKOLA BEZ HRANIC

Název organizace, která školu provozuje: Czech and Slovak School of Sydney/ Česká a Slovenská škola v Sydney)

Registrace: nezisková organizace, komunitní jazyková škola

Kontakt: Mgr. Lenka Kaňová

E: skolasydney@gmail.com

W: www.czechandslovaksschoolofsydney.org.au

Vedoucí osoba: Mgr. Lenka Kaňová

Počet žáků podle věkových kategorií 2009/2010:

Rok	Věková kategorie	Počet žáků	Počet žáků skládajících rozdílové zkoušky	Celkem žáků
2009/2010	18 měs. – 3 roky	15	0	53
	3 – 6 let	20		
	6 – 15 let předškolní 1.-6. třída	9 9		

Výukový program:

- Pravidelná výuka: malé děti: od 9 do 10
předškoláci: od 10 do 12
kindergarten a školáci: od 9 do 12
- Nepravidelné (nadstavbové projekty): oslavy tradičních svátků(Vánoce, Velikonoce, Mikuláš), aktivity pro celé rodiny (olympiády, sportovní soutěže, karnevaly, výlety), apod.

Učitelé:

- 8 s VŠ vzděláním (Pedagogika předškolního věku, Učitelství pro 1. stupeň ZŠ, učitelství pro 2. stupeň ZŠ a probace s ČJ nebo SJ)

Financování:

- samofinancování
- školné a dary rodičů
- 2009/2010 podány žádosti o granty v Česku, na Slovensku i v Austrálii

WASHINGTON

Název školy: ČESKÁ ŠKOLA BEZ HRANIC

Název organizace, která školu provozuje: Slavic American Sokol, Inc.

Registrace: -

Kontakt: Michelle Perschbacher, Simona Merchant-Dest

W: www.SlavicAmericanSokol.org

Vedoucí osoba: Michelle Perschbacher a Simona Merchant-Dest

Počet žáků dle věkových kategorií 2009/2010:

Rok	Věková kategorie	Počet žáků	Počet žáků skládajících rozdílové zkoušky	Celkem žáků
2009/2010	18 měs. – 6 let	10	0	20
	6 – 15 let	10		

Výukový program:

- Pravidelná výuka: 1 x týdně pátek 18:45 – 21:00
- Nepravidelné (nadstavbové projekty): -

Učitelé:

- 2 s VŠ vzděláním

Financování:

- rodiče samofinancují, v budoucnu žádáme o příspěvky

Spolupráce:

- Czech Embassy in Washington, DC
- Československý ústav zahraniční

ŽENEVA

Název školy: ČESKÁ ŠKOLA V ŽENEVĚ

Název organizace, která školu provozuje: -

Registrace: -

Kontakt: Mgr.Jaroslava Faltejsková
E: faltejskova@centrum.cz

Vedoucí osoba: Mgr.Jaroslava Faltejsková

Počet žáků dle věkových kategorií 2009/2010:

Rok	Věková kategorie	Počet žáků	Počet žáků skládajících rozdílové zkoušky	Celkem žáků
2009/2010	18 měs. – 5 let	3	0	6
	6 – 15 let	3		

Výukový program:

- Pravidelná výuka: 1 x týdně středa 15:00 – 16:30

Učitelé:

- 3 s VŠ vzděláním (ČJ, AJ, řečtina, pedagogika pro mateřskou školu)

Financování:

- rodiče dětí přispívají na výlohy při pořizování materiálu k výuce

Spolupráce:

- spolek Beseda Slovan v Ženevě

Zájem o spolupráci v rámci ČŠBH projevíli:

ITÁLIE (ŘÍM)

SLOVENSKO (BRATISLAVA)

ŠPANĚLSKO

ARGENTINA

Souhrnný komentář:

Přibližně 90 % žáků všech ČŠBH vyrůstá ve smíšených manželstvích.

Přibližně 95% žáků všech ČŠBH je občany ČR.

Nastavený výukový systém ČŠBH se během let prokázal jako jednoznačně funkční. Děti, které projdou v rámci tohoto systému předškolní výchovou (ve většině případů je to nezbytná součást bilingvní domácí výchovy), jsou dobře jazykově připraveny na výuku češtiny a posléze dalších předmětů na 1.stupni, v těchto předmětech s nimi lze pracovat ve stejném rozsahu jako s dětmi v ČR. To dokazují i jejich dobré výsledky u rozdílových zkoušek (externí zkoušející z ČR). Jejich výukové potřeby jsou navzdory tomu specifické, závislé i na domácím prostředí, děti vyžadují individuální přístup.

Některé pobočky se aktivně zapojují do dětských projektů země, kde škola působí (Londýn, Sydney). Některé školy využívají ke svým aktivitám multilingvní centra pro děti, zřízené státem v místě působení (Berlín)

Jednou z důležitých výzev, s níž se ČŠBH potýká je **fluktuace pedagogů**, způsobená především nemožností školy své pracovníky náležitě finančně ohodnotit tak, aby nemuseli mít paralelní druhé zaměstnání. V praxi to znamená, že po roce až dvou intenzivní práce ve škole vyškolení kvalitní učitelé odcházejí a je třeba získávat a vzdělávat nové. Za těchto podmínek je velice těžké trvale zajišťovat nastavenou kvalitu výuky.

Druhým závažným bodem je **absence právního rámce**, škola nemá v právním systému ČR pevné místo, její spolupráce (existence) s českými subjekty v zahraničí (Česká centra, zastupitelské úřady...) je výhradně závislá na pochopení a dobré vůli jednotlivců, kdykoliv může být dána přednost jiné státní organizaci či důležitému státnímu zájmu a existence školy v daném městě bude okamžitě ohrožena.

S absencí právního rámce souvisí další problematická situace – škola, která není oficiálně uznaná (a tedy nemá možnost právoplatně hodnotit své žáky – vydávat uznávaná osvědčení/vysvědčení) nemůže být partnerem dalším vzdělávacím českým a zahraničním institucím a vzbuzuje menší důvěru u svých potencionálních žáků, respektive jejich rodičů.

Lucie Slavíková-Boucher